

**การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหาร
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น***
**Schools Administration' Academic Administrator Thailand 4.0
at Phrapariyattidhamma Schools on General Education
Department in Khon Kaen Province**

พระมหาอรรถชัย ญาณธโร, จุฬารัตนพรณ์ ณะแพทย์ และประจิตร มหาหิง
Phramaha Atthachai Yanataro, Chulapunporn Thanaphaet and Prachitr Mahahing
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: atthachai116@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 188 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง วิธีวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดทำทะเบียนและวัดผล-ประเมินผล ด้านการบริหารกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ด้านการสร้างเครือข่ายพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

*ได้รับบทความ: 4 มีนาคม 2563; แก้ไขบทความ: 7 เมษายน 2563; ตอรับตีพิมพ์: 8 มิถุนายน 2563

Received: March 4, 2020; Revised: April 7, 2020; Accepted: June 8, 2020

2. ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ จำแนกตามระดับการศึกษาและจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการใช้สื่อเทคโนโลยีในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ทันสมัย พัฒนาระบบสารสนเทศให้สอดคล้องกับปัจจุบันง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล ควรพัฒนาระบบออนไลน์ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย มีการควบคุมกำกับดูแล ปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ในการปฏิบัติงานของกลุ่มสาระควรปฏิบัติให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติ ควรมีการสร้างสื่อนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีอย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; ไทยแลนด์ 4.0

Abstract

The purpose of this research were: to study and compare the academic administration in the Thailand 4.0 era for the administrators of the Phrapariyatti-dhamma schools, general education department, Khon Kaen province, and to provide the guidance of academic administration in the Thailand 4.0 era for the schools. The sample group 188, acquired by purposive sampling. The research methodology was the mixed research. The tools used for collecting data were questionnaire with its reliability value equal to .94 and interview forms. In data analysis, the following statistics: Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation t-test One-way Analysis of Variance were used to gain the findings.

The research results were as follows:

1. The administrators and teachers had opinions in overall picture at a high level. The descending order was seen as follows: registration and evaluation-assessment, management of learning groups and learner development activities, the promotion of educational quality, the development of libraries and learning resources, curriculum development and learning process, network construction, curriculum development and teaching and learning management, and the aspect of promotion and development of innovative media and educational technology.

2. The comparison classified by their position, Classified by educational level and Classified according to work experience, in overall, it was found that the practices

were not significantly different. This did not conform to the set hypothesis.

3. The guidelines for the development are that the administrators should use the technology media in developing the modern school curriculum, developing information systems to be in line with the current, easy to find and they should develop an online system that allows learners to easily access information, but with control and oversight, continuously updating courses. In the operation of the learning group, it should comply with the action plan. There should be creation of innovative media that is in line with the needs of the learners. There should be tangible development of teaching and learning using the process of technology.

Keywords: Academic administration; Thai land 4.0

1. บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับชีวิตของเราทุกคน และเป็นสิ่งที่ทุกคนแสวงหาองค์ความรู้เพื่อมาใช้ในการดำเนินชีวิต การทำงาน และการสร้างความสำเร็จให้กับชีวิตของเราทุกคน เราปฏิเสธไม่ได้ว่าการศึกษามีอิทธิพลต่อสังคมโลกในปัจจุบัน ต่างคนต่างแสวงหาหลักสูตร สถาบัน หรือสถานที่สำคัญเก็บเกี่ยวความรู้นั้นๆ อย่างจริงจัง และเป็นที่คาดหวังว่าจะค้นพบตัวตนได้จากการศึกษา ในสาขาหรือหลักสูตรนั้นๆ ด้วยเช่นกัน ระบบโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระแสโลกาภิวัตน์ ได้เข้ามาอิทธิพลต่อหลายๆ ประการในสังคม ไม่เว้นแต่ระบบการศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เพื่อก่อให้เกิดความทันสมัยในองค์ความรู้ และสอดคล้องต่อผู้ศึกษาและยังมีส่วนช่วยดึงดูดให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาและนำองค์ความรู้ไปใช้เพื่อเกิดประโยชน์ ประเทศไทยทุกวันนี้ผู้ศึกษาสามารถเข้าถึงระบบการศึกษาได้ง่ายขึ้น เช่น ระบบการสมัครออนไลน์ การสมัครผ่านไปรษณีย์ และอื่นๆ อีกหลายวิธีที่จะเข้าถึงระบบการศึกษา สถาบันการศึกษามีการปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นอย่างมาก มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ศึกษา เช่น ระบบลงทะเบียนออนไลน์ ระบบการแจ้งผลการเรียนออนไลน์ การพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรก็เป็นอีกประการสำคัญที่จะเป็นที่ดึงดูดผู้สนใจศึกษาให้เข้ามาศึกษาแล้ว ยังมีการพัฒนาบุคลากรในหลากหลายวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของสังคม รวมถึงเพื่อใช้สำหรับงานที่ผู้ศึกษาคาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคต (Phitthanakkun, 2014)

การพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0 สู่ศตวรรษที่ 21 เริ่มด้วยการฝึกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเปลี่ยนจากครูสอนเป็นพี่เลี้ยง ครูฝึก (Coach) การเรียนแบบบูรณาการสหวิชาการ เชื่อมโยงความรู้กับจินตนาการ เปลี่ยนแปลงไปสู่รูปแบบให้ผู้เรียนมีทักษะที่ต้องการ เช่น การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ และการสื่อสารที่ดี ซึ่งการจัดการศึกษาต้องสร้างความพอใจให้ผู้เรียนและทำ

สู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอยากเรียน ปัจจุบันการศึกษาอยู่ในยุค 4.0 โดยผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการสอนทุกรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัลตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. 2549 กำหนดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการทำนุบำรุงพุทธศาสนศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้คู่คุณธรรม โดยมีกองพุทธศาสนศึกษาเป็นหน่วยงานย่อยในการประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมดูแลจัดการศึกษาวิชาการพระพุทธศาสนา การจัดการศึกษา พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และรับผิดชอบงานการศึกษาของคณะสงฆ์ โดยที่มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ.2548 ได้ให้สิทธิสถาบันพระพุทธศาสนาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่พระภิกษุและสามเณร (Ounsap, 2009)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ได้เห็นความสำคัญในการพัฒนาให้โรงเรียนมีความก้าวหน้าทันสมัยในยุคปัจจุบัน เพราะการศึกษาในโรงเรียนปริยัติธรรมยังมีความล้าหลังยังไม่ทันสมัยต่อโลกยุคปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ให้มีความก้าวหน้าต่อสังคมในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิจัยวิธีการแบบผสม (Mixed Methodology Research) (Koenchai, 2016 : 295-313) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยในแต่ละขั้นตอนของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การออกแบบวิจัยเชิงคุณภาพ
 - 1.1 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 12 รูป/คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 6 รูป/คน และครูผู้สอน 6 รูป/คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
 - 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (Interview)
 - 1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์จากผู้ตอบสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth Interview)
 - 1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การนำมาวิเคราะห์ข้อมูลบูรณาการกับแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป
2. การออกแบบวิจัยเชิงปริมาณ
 - 2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 374 รูป/คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 188 รูป/คน
 - 2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire)
 - 2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างท่านละ 1 ชุด พร้อมซองจดหมายที่ติดแสตมป์ถูกต้อง เพื่อให้แบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยโดยส่งไปทางไปรษณีย์และผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามเองบางส่วนและไปขอรับคืนเอง รวมทั้งสิ้น จำนวน 188 ชุด
 - 2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์วิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ

4. สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด คือด้านการจัดทำทะเบียนและวัดผล-ประเมินผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4.25 รองลงมา คือ ด้านการบริหารกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4.22 และด้านการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4.21 ด้านการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4.20 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4.19 ด้านการสร้างเครือข่ายพัฒนาหลักสูตร

และการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4.13 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติระดับน้อยสุด คือด้านการส่งเสริมพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 4.11 ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ มีการใช้สื่อเทคโนโลยีในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ทันสมัย มีการพัฒนาระบบสารสนเทศให้สอดคล้องกับปัจจุบัน ตลอดจนถึงการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ด้านการจัดทำทะเบียนและวัดผล-ประเมินผล ผู้บริหารต้องมีการส่งเสริมให้ครูใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างจริงจัง กำหนดขอบข่ายงานทะเบียนและวัดผล-ประเมินผลการเรียนที่ชัดเจนเป็นมาตรฐานสากลสามารถเข้าถึงและตรวจสอบผลการประเมินได้ ด้านการบริหารกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารควรมีการควบคุมกำกับดูแล ปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ในการปฏิบัติงานของกลุ่มสาระ ควรปฏิบัติให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ด้านการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ควรมีการจัดอบรมงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมให้ครูใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างจริงจัง และควรจัดอบรมสัมมนาคุณภาพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการส่งเสริมพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรมีแสตมป์ทุนอุปกรณ์ที่พร้อมและทันสมัย จัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนางานวิชาการที่ทันสมัย เกิดองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ต้องเพียงพอต่อความต้องการ มีการอบรมสร้างสื่อนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ด้านการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ แหล่งข้อมูลควรมีการปรับปรุงข้อมูลอยู่เสมอสามารถค้นคว้าข้อมูลที่เป็นปัจจุบันได้และหลากหลาย ควรมีวัสดุ ครุภัณฑ์ที่เพียงพอต่อสมาชิกและบุคคลภายนอกสามารถเข้ามาใช้บริการได้ ด้านการสร้างเครือข่ายพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีอย่างเป็นรูปธรรม ควรจัดทำและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระงานอาชีพอย่างเป็นทางการ ส่งเสริมให้มีการรับผิดชอบร่วมกันในระหว่างกลุ่มเครือข่าย

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้ผลการอภิปรายดังต่อไปนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับ วิทยานิพนธ์ของอภิชัย คັນเคย ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา

แห่งชาติ กลุ่มที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ส่วนด้านการนิเทศการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการจัดทำทะเบียนและวัดผล-ประเมินผล ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับพงศวัช ถาวรธนชัย (Thawornthanachai, 2014) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารด้านวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 อำเภอดงโข่ง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 13-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.6 ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 30.4 วุฒิการศึกษานักธรรมชั้นตรี คิดเป็นร้อยละ 41.3 และสถานที่ศึกษาโรงเรียนวัดเจติยงามปริยัติวิทยา คิดเป็นร้อยละ 35.7 2) ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารด้านวิชาการของพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 5 อำเภอดงโข่ง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรด้านการวัดและประเมินผล ด้านกิจกรรมการสอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน 3) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า นักเรียนมีความเห็นต่างกันด้านการเรียนการสอนด้านการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและประเมินผลผลรวมทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ปัญหาการบริหารด้านวิชาการขาดการวางแผนจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียน ครูบางท่านไม่ค่อยชำนาญในรายวิชาที่สอน ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ขาดการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และขาดการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องแนวทางบริหารด้านวิชาการวางแผน และจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียนสรรหาบุคลากรผู้มีความรู้ ความสามารถในการสอนจัดหางบประมาณซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มทักษะแก่ผู้เรียนควรมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายวิธีอย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับปศิยา พยัคฆวรรณ (Phayakkhawan, 2013) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมมีความเห็นในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนมากมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการ

ศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพภายในด้านการประสานงานการพัฒนาด้านวิชาการ 2) แนวทางและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตร สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียนรู้ กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลให้มีความชัดเจน ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ให้การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการจัดระบบการ นิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาจัดการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายใน สถานศึกษาอย่างเป็นระบบกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาตามมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับการอบรมทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการ พัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาให้ได้มาตรฐานและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับพระสมร เพ็งตึก (Phra Samorn Phesangtuek, 2009) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตดุสิต สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้ ครูให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ หลักสูตร และการใช้หลักสูตรให้ผู้ปกครองทราบต่อเนื่องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากที่สุด รองลงมาคือ ครูให้ความสำคัญต่อการจัดครูเข้าสอนแทนครูที่ไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ อย่างเป็นระบบและมี ประสิทธิภาพมากที่สุด ผู้บริหาร ครูและนักเรียนให้ความสำคัญต่อการผลิตอุปกรณ์และสื่อการเรียนการ สอนได้เองสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด และให้ความสำคัญต่อการประเมินผลการ ดำเนินงานห้องสมุด เมื่อสิ้นภาคเรียน และสิ้นปีการศึกษาอย่างมีระบบมากที่สุด ทั้งเห็นว่าควรจัดให้มีการ อบรม อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

ด้านการส่งเสริมพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับพิเชษฐ์ ดวงพัตรา (Dongpattha, 2001) ได้วิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 165 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยรับแบบสอบถามที่สมบูรณ์

คืนมา 4 ฉบับวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ความถี่ ร้อยละ พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีการจัดการควบคุมติดตามและพัฒนาการงาน ด้านการส่งเสริมพัฒนา สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนมีการเก็บและศึกษา สื่อโดยให้ครูผู้สอนเก็บเอง ด้านห้องสมุดมีประเมินผลการให้ห้องสมุดและด้านการวัดผลประเมินผลโดย ตรวจสอบผลการเรียนในแต่ละด้านภาคเรียน ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการพบว่าเป็น บุคลากรของ โรงเรียนเข้าใจกระบวนการปฏิบัติงานวิชาการไม่ตรงกันครูบางคนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้ สอดคล้องกับหลักสูตรโรงเรียนขาดการนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอ ขาดสถานที่ที่เหมาะสมในการจัด กิจกรรม ขาดงบประมาณในการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรและหนังสือตำรา และขาดเครื่องมือวัดผล และประเมินผลที่ได้มาตรฐาน

ด้านการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับทิพวัลย์ ตาปนานนท์ (Tapanon, 2004) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานด้านวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า ปัญหา ที่พบคือ ด้านปรัชญาและจุดประสงค์โรงเรียน ได้แก่ ขาดการติดตามประเมินผล การดำเนินงานงานเผยแพร่ปรัชญาและจุดประสงค์ ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรยังไม่ดีพอในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สถานที่และห้องปฏิบัติการทางวิชาการมีวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอด้านการนิเทศและพัฒนาครู ได้แก่ ครูขาดการติดตามประเมินผล ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ ปริมาณสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ ด้านห้องสมุด ได้แก่ ปริมาณหนังสือไม่เพียงพอ ด้านแนะแนว ได้แก่ ครูอาจารย์ในโรงเรียน ไม่นิยมใช้บริการและด้านการวัดผลประเมินผล ได้แก่ ไม่ได้นำ ผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงวิชาการ

ด้านการสร้างเครือข่ายพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูมีความคิด เห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับสมรักษ์ แสนคำภู (Saenkhampu, 1997) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ สุขภาพองค์กร เพื่อดูว่าระดับการมีส่วนร่วมของแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศของ โรงเรียนหรือไม่ และเพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการตัดสินใจสั่งการของโรงเรียนกับมิติ สุขภาพขององค์กร พบว่า โรงเรียนที่มีโครงสร้างการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมมีบรรยากาศขององค์กรดีกว่า โรงเรียนที่ไม่มีบรรยากาศการบริหารแบบมีส่วนร่วม

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
 - 1.1 ควรมีการวิจัยแนวทางการบริหารงานวิชาการที่สอดคล้องกับการศึกษาปัจจุบัน
 - 1.2 ควรมีการส่งเสริมการวิจัยเพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น
 - 1.3 ผู้บริหารควรส่งเสริมการบริหารงานในฝ่ายต่างๆ ที่นอกเหนือจากฝ่ายงานวิชาการด้วย เพื่อให้ครบถ้วนไป
 - 1.4 การจัดทำแผนการปฏิบัติงานวิชาการควรมีคณะกรรมการรับผิดชอบในการจัดทำ
 - 1.5 ผู้บริหารควรมีการนำผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 ไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น คือ การส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะสามารถนำพาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตลอดจนถึงการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีการวัดผล-ประเมินผลที่ได้มาตรฐาน มีหลักสูตร สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน ส่งเสริมการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจะสามารถสร้างนำพาการบริหารงานวิชาการเข้าสู่ยุคต่อไป

References

- Dongpattha, P. (2001). Academic Administration of School Administrators for Expanding Educational Opportunities. *Master of Education*. Graduate School: Kasetsart University.
- Familiar, A. (2014). A study of academic administration of Phra Pariyadhamma School General Education Department, under the Office of National Buddhism, Group 1. *Master of Education Program Educational Administration Program*. Graduate School: Bansomdejchaopraya Rajabhat University.

- Koenchai, N. (2016). Mixed Research Methodology: The Third Research Methodology. *Dhammathas Academic Journal*, 16(2), 295-313.
- Ounsap, W. (2009). *Division of Buddhism Studies National Buddhism Office Manual for operation, permission to establish and expand class Buddhist Scripture School, General Education Division*. Bangkok: National Buddhism Office.
- Phayakkhawan, I. (2013). Academic Administration of the Phrapariyattidhamma Schools, General Education Department in Khon Kaen Municipality. *Master Thesis*. Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phra Samorn Phesangtuek. (2009). The effectiveness of academic administration in secondary schools, Dusit district Office of Bangkok Educational Service Area 1. *Thesis on Buddhist Studies*. Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phitthanakkul, E. (2014). *Education in the modern world*. 1st edition. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Saenkampu, S. (1997). A Study of Community Roles in Educational Management in Secondary Schools. Khon Kaen Province. *Master of Education Thesis*. Graduate School: Khon Kaen University.
- Tapananon, T. (2004). A Study of Academic Operations in Secondary Schools Under Chulalongkorn University. *Master Degree Thesis*. Graduate School: Chulalongkorn University.
- Thawornthanachai, P. (2014). Academic Administration of the Phrapariyattidhamma School Division of General Education, Group 5, Fang District, Chiang Mai Province. *Master Thesis, Educational Administration*. Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

